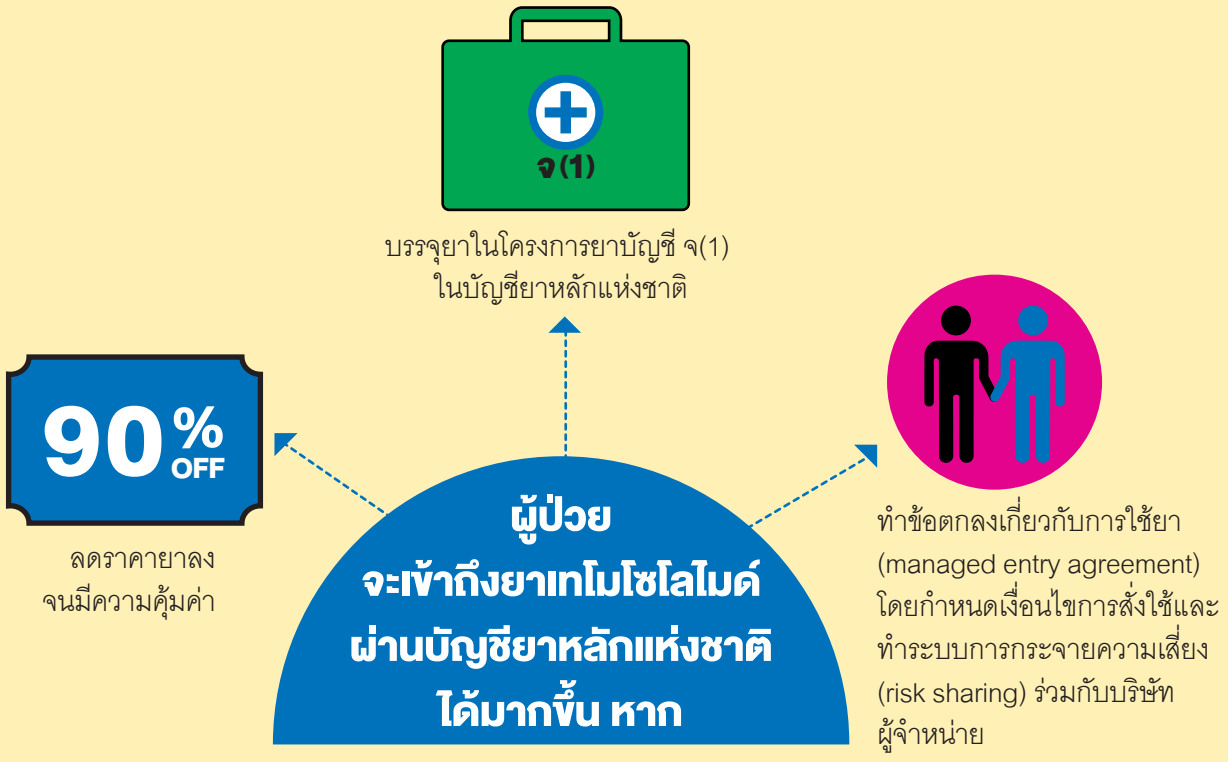

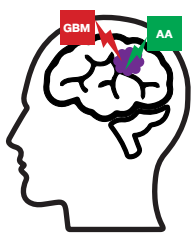

เทโมโซโลไมด์ ยาเคมีบำบัดของผู้ป่วยมะเร็งสมอง ราคาแพง แต่ยืดชีวิตผู้ป่วยได้ดีกว่า

การรักษามาตรฐานของมะเร็งกัลัยโอบลาสโตมา (glioblastoma หรือ GBM) และมะเร็งอนาพลาสติกแอสโตรไซต์โตมา (anaplastic astrocytoma หรือ AA) คือการรักษาแบบผสมผสานระหว่างการผ่าตัด การฉายรังสี และตามด้วยเคมีบำบัด ปัจจุบันมียาเคมีบำบัดชื่อว่า เทโมโซโลไมด์ (temozolomide - TMZ) ซึ่งทำให้ผู้ป่วยอายุยืนขึ้น 6 เดือน ถึง 1 ปี แต่ต้นทุนการรักษาส่งกว่าการรักษาแบบเดิมถึง 5-6 แสนบาท ซึ่งจากการประเมินความคุ้มค่าทางการแพทย์และสาธารณสุขของการใช้ยาเทโมโซโลไมด์ร่วมกับการฉายรังสีเปรียบเทียบกับการรักษาด้วยวิธีการฉายรังสีเพียงอย่างเดียวพบว่า ยาดังกล่าวยังไม่คุ้มค่าในบริบทประเทศไทย เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าถึงยาควรต่อราคาขายลงมาให้ถึงจุดคุ้มค่า หรือให้คณะทำงานด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขเสนอยาเทโมโซโลไมด์เป็นยาในโครงการยาบัญชี ๑(1) ในบัญชียาหลักแห่งชาติ หรือทำข้อตกลงเกี่ยวกับการใช้ยา (managed entry agreement) โดยกำหนดเงื่อนไขการสั่งซื้อและทำระบบการกระจายความเสี่ยง (risk sharing) ร่วมกับบริษัทผู้จำหน่าย

ยาเทโมโซโลไมด์ (TMZ) ยาเคมีบำบัด ใช้รักษา มะเร็งกัลัยโอบลาสโตมาและ มะเร็งอนาพลาสติกแอสโตรไซต์โตมา สามารถยืดอายุผู้ป่วยได้ 6 เดือน ถึง 1 ปี

ยาเคมีบำบัดเทโมโซโลไมด์สำหรับรักษารักษาผู้ป่วยมะเร็งสมอง GBM และ AA ยังไม่คุ้มค่าสำหรับการพิจารณาบรรจุในบัญชียาหลักแห่งชาติ

GBM = มะเร็งกลัยโอบลาสโตมา / MGMT = มะเร็งกลัยโอบลาสโตมาที่มีการ methylated ของยีน / AA = มะเร็งอนาพลาสติกแอสโตไซโตมา

*เกณฑ์ความคุ้มค่าสำหรับคัดเลือกยาเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติ คือ ค่าอัตราส่วนต้นทุนประสิทธิผลส่วนเพิ่ม (Incremental Cost-Effectiveness Ratio: ICER) ไม่เกิน 160,000 บาท/ปีสุขภาวะ

กลุ่มผู้ป่วย GBM

ไม่คุ้มค่า
ICER* = 811,031

ในกลุ่มผู้ป่วย GBM ทั้งหมดที่ได้ยาเคมีบำบัดเทโมโซโลไมด์ ร่วมกับการฉายรังสีและหลังการฉายรังสี

กลุ่มผู้ป่วย GBM ทั้งหมด	ต้นทุนตลอดชีวิต (บาท)	อายุที่ยืนขึ้นอย่างมีคุณภาพ (ปีสุขภาวะ)
ฉายรังสีอย่างเดียว	268,679	1
ให้ยาเคมีบำบัด ร่วมกับการฉายรังสี และให้ยาอีก หลังฉายรังสี	874,983	1.67
ส่วนเพิ่ม	606,303	0.67

ไม่คุ้มค่า
ICER* = 682,155

ในกลุ่มผู้ป่วย MGMT GBM ที่ได้ยาเคมีบำบัดเทโมโซโลไมด์ ร่วมกับการฉายรังสีและหลังการฉายรังสี

กลุ่มผู้ป่วย MGMT GBM	ต้นทุนตลอดชีวิต (บาท)	อายุที่ยืนขึ้นอย่างมีคุณภาพ (ปีสุขภาวะ)
ฉายรังสีอย่างเดียว	170,313	1.25
ให้ยาเคมีบำบัด ร่วมกับการฉายรังสี และให้ยาอีก หลังฉายรังสี	749,865	2.26
ส่วนเพิ่ม	690,575	1.01

กลุ่มผู้ป่วย AA

ไม่คุ้มค่า
ICER* = 911,753

ในผู้ป่วย AA ได้ยาเคมีบำบัดเทโมโซโลไมด์ หลังการฉายรังสี

กลุ่มผู้ป่วย AA	ต้นทุนตลอดชีวิต (บาท)	อายุที่ยืนขึ้นอย่างมีคุณภาพ (ปีสุขภาวะ)
ฉายรังสีอย่างเดียว	152,985	1.68
ให้ยาเคมีบำบัด หลังการฉายรังสี	789,488	2.47
ส่วนเพิ่ม	636,502	0.78

ยาเคมีบำบัดเทโมโซโลไมด์ ช่วยยืดอายุมากกว่าการฉายรังสีอย่างเดียว 6 เดือนสุขภาวะถึง 1 ปีสุขภาวะ และจะคุ้มค่าหากลดราคาลง **80-90%**

ภาระงบประมาณ 5 ปี หากลดราคาลงได้ 80-90%

ผู้ป่วย GBM **51 ล้านบาท**
ผู้ป่วย MGMT GBM **114 ล้านบาท**
ผู้ป่วย AA **69 ล้านบาท**

ต้นทุนตลอดชีวิตต่าง ๆ ของผู้ป่วยที่ได้ยาเคมีบำบัดเทโมโซโลไมด์

ตรวจยีน methylated MGMT	ผ่าตัด	รักษาด้วยรังสีรักษา	รักษาด้วยยาเทโมโซโลไมด์	รักษาประคับประคอง/ ผลข้างเคียง ที่โรงพยาบาล	การดูแลอย่างไม่มีเส้นทาง	ผ่าตัดซ้ำ (ถ้ามี)	การดูแลระยะสุดท้ายที่โรงพยาบาล	เสียชีวิต
8,500 บาทต่อราย	105,457 บาทต่อคอร์ส	95,742 บาท/คอร์ส	603,394-813,200 บาทต่อคอร์ส	182,756 บาทต่อคอร์ส	469-8,075 บาทต่อคอร์ส	105,457 บาทต่อคอร์ส	249,808 บาทต่อคอร์ส	

ปัจจัยอื่นที่ทำให้ยาไม่คุ้มค่า: ต้นทุนการดูแลอย่างไม่เป็นทางการสูงตามระยะโรค

นอกจากค่ายาที่มีราคาสูงที่ทำให้ยาไม่คุ้มค่าแล้ว ต้นทุนการดูแลผู้ป่วยอย่างไม่เป็นทางการ ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้ไม่คุ้มค่าด้วย เนื่องจากธรรมชาติของโรคนี้อาจทำให้ผู้ป่วยช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และต้องการผู้ดูแลตลอดเวลา โดยภาวะช่วยเหลือตัวเองไม่ได้นี้จะรุนแรงตามระยะของโรค (โรคสงบเฉลี่ยที่ 469 บาท/เดือน หากโรคแพร่กระจาย ผู้ป่วย GBM กับ AA เฉลี่ย 8,075 บาท/เดือน ผู้ป่วย MGMT GBM เฉลี่ย 7,637 บาท/เดือน)

เรื่องออกสมอง เรื่องออกสมองมีหลายชนิด บางชนิดไม่เป็นอันตรายถึงชีวิต บางชนิดพัฒนาเป็นมะเร็งได้ เช่น มะเร็งกลัยโอบลาสโตมา (glioblastoma multiforme หรือ GBM) และมะเร็งอนาพลาสติกแอสโตไซโตมา (anaplastic astrocytoma หรือ AA) ซึ่งเป็นมะเร็งที่มีความรุนแรง โดยพบผู้ป่วย 3.56 รายต่อ 100,000 ประชากร

อาการของโรค ขึ้นอยู่กับขนาด ตำแหน่งและระดับของการแพร่กระจายของเนื้องอก อาการเฉียบพลันที่มักพบคือ ปวดหัว คลื่นไส้ อาเจียน มีภาพพรั่มัว มีปัญหาในการพูด และความสามารถทางความคิดลดลง

ปวดหัว ตาพรั่มัว   คลื่นไส้ อาเจียน อาจชักได้   สับสน มึนงง   คิด พูดติดขัด สื่อสารลำบาก

เทโมโซโลไมด์ ทางเลือกใหม่ที่ราคาแพง การรักษามะเร็งสมอง GBM และ AA เป็นการรักษาสผสมผสานระหว่างการผ่าตัด การฉายรังสีและการให้ยาเคมีบำบัด ยาเคมีบำบัดเทโมโซโลไมด์เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการรักษา แต่ยามีราคาแพงและยังไม่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ จึงไม่สามารถเบิกจ่ายได้ในผู้ป่วยที่ใช้สิทธิประกันที่อ้างอิงบัญชียาหลักแห่งชาติ **ยีนมีผลต่อการรักษา** ผู้ป่วยมะเร็งกลัยโอบลาสโตมาที่มีการ methylated ของยีน protein O (6)-methylguanine DNA methyltransferase (ผู้ป่วย MGMT GBM) จะมีอายุที่ยืนยาวกว่าและสามารถตอบสนองต่อการรักษาได้มากกว่าผู้ที่ไม่มียีนดังกล่าว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หากการลดราคาลง 80 - 90% ไม่อาจเกิดขึ้นได้ ให้คณะทำงานด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขเสนอยาเทโมโซโลไมด์เป็นยาในโครงการยาบัญชี ๑(1) เพื่อติดตามและศึกษาจากข้อมูลจริง (real world data) ของผู้ป่วยในสถานการณ์และประเมินผลกระทบทางด้านงบประมาณที่แท้จริง หรือทำข้อตกลงเกี่ยวกับการใช้ยา (managed entry agreement) โดยกำหนดเงื่อนไขการสั่งใช้และทำระบบการกระจายความเสี่ยง (risk sharing) ร่วมกับบริษัทผู้จำหน่ายเพื่อให้ผู้ป่วยเข้าถึงยาได้ เนื่องจากยาดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการลดอัตราการลุกลามและเสียชีวิต ยืดชีวิตและเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับผู้ป่วย

เกี่ยวกับการศึกษา

HITAP ประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการใช้ยาเคมีบำบัดเทโซโลไมด์ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็ง GBM และ AA รวมถึงการวิเคราะห์ภาระงบประมาณด้วยวิธีต้นทุนอรรถประโยชน์โดยใช้แบบจำลองมาร์คอฟ ผู้ป่วยมะเร็ง GBM ที่ทำการศึกษาคือ ผู้ป่วย MGMT GBM และกลุ่มผู้ป่วย GBM ทั้งหมด การศึกษาเป็นการเปรียบเทียบระหว่างการรักษามะเร็ง GBM ด้วยการฉายรังสีเพียงอย่างเดียวกับการให้ยาเคมีบำบัดร่วมกับการฉายรังสี (concomitant therapy) และหลังการฉายรังสี (adjuvant therapy) ในส่วนของผู้ป่วยมะเร็ง AA เป็นการเปรียบเทียบการให้ยาเคมีบำบัดหลังการฉายรังสี (adjuvant therapy) เทียบกับการไม่ให้ยาดังกล่าวในผู้ป่วย การศึกษานี้แบ่งผู้ป่วยออกเป็น 3 สถานะสุขภาพ คือ โรคสงบ ภาวะแพร่กระจายของโรคและเสียชีวิต โดยการศึกษาใช้มุมมองทางสังคมและรายงานผลการศึกษาเป็นปี 2560

ผู้เขียน
นายศุภวรรณ์ เพิ่มผลสุข

ผู้ช่วยวิจัย
โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

ติดตามรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ได้ที่ <http://www.hitap.net/research/168275>

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการใช้ยา Temozolomide ในผู้ป่วยมะเร็ง High-Grade Astrocytoma โดย กิตติพงษ์ ธิบุรณ์บุญ, ศุภวรรณ์ เพิ่มผลสุข, จิตติ วิสัยพรม, รศ. นพ.สิทธิ สารสุขเมธี, นพ.ไอยวุฒิ ไทยพิสุทธิกุล, รศ. พญ.พุดิพรรณ พัทธวิพงศ์, ดร. ภญ.พัทธรา สีพหรวงค์ และดร. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์

HITAP เป็นองค์วิจัยกึ่งอิสระภายใต้สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีพันธกิจหลักคือ ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยีหรือนโยบายด้านสุขภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้กระทรวงสาธารณสุข ส่วนในระดับนานาชาติโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา HITAP เน้นการพัฒนาศักยภาพให้ประเทศเหล่านั้นสามารถทำประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพด้วยตนเอง

- หน่วยงานที่สนใจรับ Policy Brief ฉบับพิมพ์สมัครรับได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุชื่อ-ที่อยู่เพื่อจัดส่ง
- ท่านที่สนใจรับเป็นรายบุคคล สมัครรับสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์ PDF) ได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุอีเมลเพื่อจัดส่ง
- ดาวน์โหลดฉบับ PDF และ Policy Brief เล่มอื่น ๆ ได้ที่ www.hitap.net

ติดต่อ:
โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)
อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์: 02-591-8161, 02-590-4375 และ 02-590-4549
โทรสาร: 02-590-4363
อีเมล: hitap@hitap.net
เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา ไม่ใช้เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND

HITAP_THAI

HITAP THAI

HITAP.NET

